

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 29, 31, 32, 34, 37, 38, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55 STRAIPSNIŲ, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 1 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 11², 27², 68 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU IR 8 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 7 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO NR. XIII-425 7, 11, 13, 15, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ ĮSTATYMO NR. X-914 3, 6, 7, 8 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 7, 20 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3 IR 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 7, 9 ir 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Pasiūlymų ir pastabų vertinimas
LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA		
1.	Kultūros ministerija taip pat nepritaria Įstatymo projektu keičiamo Statybos įstatymo 27 ¹ straipsnio 3 dalies pakeitimui, kuriuo siūloma nustatyti, kad aplinkos ministras (kad ir suderinus su Kultūros ministerija) nustato tvarką pagal kurią Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos turėtų tikrinti, ar statinių projektai atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, nes už nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą atsako ne aplinkos, o kultūros ministras. Manome, kad, jei ši tvarka yra būtina, ji turėtų būti nustatyta Statybos įstatyme arba Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme. Taip pat prašome šioje dalyje nurodyti, kad Kultūros paveldo departamentas tikrina ir ar projektiniai pasiūlymai atitinka departamento išduotus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus.	Atsižvelgta iš dalies Aplinkos ministras poįstatyminiu lygiu detalizuoja statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, tame tarpe, projektų patikrinimo, procedūras. Aplinkos ministras nereglamentuoja tikrinančių institucijų vidaus administravimo tvarkų - jas nustato pačios valstybės ir savivaldybių institucijos.
LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA		
2.	Savivaldybė susiduria su problema rasti viešojo intereso įmonių audito įmonę ar auditorių, kurie per Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme numatytus terminus atliktų savivaldybių infrastruktūros programų lėšų panaudojimo ataskaitų auditą. Manome, kad tokį auditą galėtų vykdyti bet kuri išorės audito įmonė ar išorės auditorius, todėl siūlome atitinkamai keisti Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 10 dalį, atsisakant prievolės samdyti tik viešojo intereso įmonių audito įmonę ar auditorių.	Neatsižvelgta SIPĮ 12 straipsnio 10 dalies nuostatos dėl Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos pateikimo tikrinti tik viešojo intereso įmonių audito įmonei ar auditoriui užtikrina skaidrumo principus, priimant SIPĮ Seime, šios nuostatos buvo suderintos su Seimo komitetais, tarp jų ir Audito komitetu.
3.	Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio 8 punkte numatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis keičiama, kai Statybos įstatymo nustatyta tvarka pasikeičia savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius (iniciatoriai)	Neatsižvelgta Pasiūlymas perteklinis ir nesusijęs su teikiamu projektu. Manytina, kad SIPĮ numatytas pakankamas savivaldybės

	<p>(statytojas). Atkreipiamė dėmesį, kad kartais parduodami sklypai su statybą leidžiančiu dokumentu, neinformuojant pirkėjų, kad yra sudaryta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis ir nauji sklypo savininkai tokiu atveju sutarties nekeičia. Siūlome pasirašytas savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis privalomai registruoti, kad būtų matomos Registrų centro išrašė.</p>	<p>infrastruktūros plėtros sutarties viešinimas, šią sutartį skelbiant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. SIP sutarties viešinimo Registrų centre dubliavimas yra administracinės naštos didinimas.</p> <p>Pažymėtina, kad pasiūlyme nurodytu atveju, vadovaujantis Statybos įstatymo 7 str. 23 d. 2 p., SLD pripažįstamas netekusių galios, jeigu pasikeitė savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriai (iniciatoriai) (statytojas) ir pagal SIPĮ 8 straipsnio 8 dalį nepakeista savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis iki šių statybos darbų ir (ar) statybos užbaigimo procedūrų pradžios; jeigu nutraukiama savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis; statytojo (užsakovo) prašymu.</p>
<p align="center">VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA MIESTO PLANAVIMO IR ARCHITEKTŪROS SKYRIUS</p>		
4.	<p><u>3 straipsnio 2 dalies 2 punktas</u></p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad statinio paprastojo ir kapitalinio remonto darbais nėra vykdomi statybos darbai žemės sklype, siekiant proporcingo teisinio reguliavimo, jog atliekant statinio paprastojo ar kapitalinio remonto darbus, kuriais pvz. tik keičiama statinio išvaizda, atliekamas statinio vidaus konstrukcijų pertvarkymas, atnaujinimas, statytojo teisei įgyvendinti nebūtų privaloma valdyti žemės sklypą, kas dažnu atveju itin komplikuoja galimybę atnaujinti turimą statinį ar jo dalį, prašome pakeisti Statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip: "1) statytojas žemės sklypą (teritoriją), kuriame (kurioje) statomas statinys, valdo nuosavybės teise arba valdo ir naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais; šis reikalavimas netaikomas aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai nėra suformuoti žemės sklypai (atnaujinant (modernizuojant) pastatus, atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą ir pan.)". Taip pat pažymėtina, jog atitinkamai reikalinga pakeisti STR "Statybą leidžiantys" 4 priedą.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Visais atvejais, žemė, įskaitant valstybinę žemę, turi būti naudojama tam tikrais pagrindais - nuosavybės teise ar susitarimu su valstybe ar kitu žemės sklypo savininku, teisingai atlyginant ir pan. Nėra palaikytina situacija, kai statinio ar jo dalių (patalpų) savininkai naudojami žemės sklypu be jokio pagrindo, neatsiskaito ar kitaip nesutaria su valstybe ar kitais žemės savininkais. Statinių remonto darbai rodo, kad žemės sklypas yra ir bus naudojamas, galimai keisis jo naudojimo intensyvumas, gali prireikti daugiau parkavimo vietų ir pan. Todėl susitarimas su žemės sklypo savininkais dėl žemės sklypo valdymo (kai pats statytojas nėra žemės sklypo savininkas) yra svarbus ir reikalingas.</p>
5.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalis</u></p> <p>Pasikartojame, norime akcentuoti būtinybę iš esmės peržiūrėti Statybos įstatymo 27(1) straipsnyje nustatytas savivaldybių kompetencijas tikrinant statinio projektą, bei jas koreguoti atsisakant perteklinių vertintinų aspektų ar aspektų, kurie gali būti pavesti ekspertų vertinimui bei jų ir projektuotojų atsakomybei ar informacinių sistemų automatiniam tikrinimui.</p> <p>Pastebėtina, kad lyginant su paskutine teisės akto projekto versija savivaldybių kompetencijos buvo ne susiaurintos, bet jos buvo net išplėtos naujais punktais, taip didinant administracinę naštą, bei dar daugiau atsakomybių perleidžiant administracijoms vietoj ekspertų, projektuotojų, vystytojų atsakomybės.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad ekspertai tikrins ne visus projektus, taip pat siekiama tobulinti informacines sistemas ir esant galimybei automatizuoti procesus. Į statybą leidžiančio dokumento metu tikrinamų projekto sprendinių apimtį įtraukti esminiai sprendiniai, svarbūs visuomenei bei suinteresuotiems tretiesiems asmenims.</p>
6.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalies 2 punktas</u></p> <p>Manome, kad turi būti tikslinamas ir pateikiamas baigtinis tikrintinas juridinių faktų, kurie</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Teisės aktai yra taikomi vertinant juos sistemiškai. Tam, kad</p>

	<p>ribotų statybos galimybes ir pažeistų trečiųjų asmenų interesus sąrašas (27 1 str. 1 p. 2 d.), nustatant konkretų patikrinti reikalingų juridinių faktų sąrašą, kadangi teisės aktuose nustatant aiškiai neapibrėžtus reikalavimus kyla rizika nevienodam projektų vertinimui ir ginčams.</p>	<p>kituose teisės aktuose nustatyti, projektui aktualūs (kitų institucijų netikrinami) trečiųjų asmenų interesų apsaugai skirti reikalavimai būtų taikomi, jų neprivalu ir net ydinga yra kartoti Statybos įstatyme, nes pakeitus kitus įstatymus ar pan., gali būti neužtikrinamas suderinamumas. Savivaldybės savarankiškąją funkciją įgyvendinantys valstybės tarnautojai žino taikytiną teisę ir ją vadovaujasi, nepriklausomai nuo to, kur aktualūs reikalavimai trečiųjų asmenų interesų atžvilgiu yra nustatyti. Dėl to baigtinis tikrinamų juridinių faktų sąrašas negali būti nustatytas.</p>
7.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalies 6 punktas</u> Pakartotinai išreiškiame nuomonę, kad turi būti mažinama administracinė našta atsisakant perteklinių vertintinų aspektų ar aspektų, kurie gali būti pavesti ekspertų vertinimui bei jų ir projektuotojų atsakomybei arba automatiniam informacinių sistemų sistemų darbui. Pavedimas Savivaldybių administracijos vertinti projektuotojo apsidraudimo faktą, nekuria vertės.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Planuojama tobulinti informacines sistemas.</p>
8.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalies 11 punktas</u> Prašome ne didinti, administracinę naštą savivaldybėms plečiant jų kompetencijas tikrinant projektus, bet ją bet mažinti. Kompetencijos su nauja teisės akto projekto versija plečiamos. Manome, kad atitikimas Specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms turi būti pavestas projektuotojų bei ekspertų atsakomybei. Be to, pažymėtina, kad savivaldybių administracijos, tiek atsižvelgiant į biudžeto ir žmogiškųjų išteklių ribotumą, negali užtikrinti ir komandoje sutelkti tiek skirtingų sričių specialistų ir kompetencijų kurios sugebėtų užtikrinti punktu pavestą pareigą</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Atkreiptinas dėmesys, kad ekspertai tikrins ne visus projektus, taip pat siekiama tobulinti informacines sistemas ir esant galimybei automatizuoti procesus. Į statybą leidžiančio dokumento metu tikrinamų projekto sprendinių apimtį įtraukti esminiai sprendiniai, svarbūs visuomenei bei suinteresuotiems tretiesiems asmenims.</p>
9.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalies 12 punktas</u> Statybos rūšies ir kategorijos vertinimui reikalingas statinio konstrukcijų planas. Manytina, kad projektinių pasiūlymų sudėtyje konstrukcijų dalis nebus teikiama. Todėl pakartotinai prašome statinio statybos rūšies ir kategorijos vertinimą perkelti ekspertams, kadangi savivaldybių administracijų specialistams gali trūkti tiek kompetencijų, tiek informacijos projektiniuose pasiūlymuose, įvertinti statybos rūšį ir kategoriją atsižvelgiant į statinio konstrukcijas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Statybos techniniuose reglamentuose bus nustatyta projektinių pasiūlymų sudėtis, pareikalaujant pagrįsti parinktą statybos rūšį. Savivaldybės patikrins pagrindimą ir jo prielaidas projektiniams pasiūlymams.</p>
10.	<p><u>27¹ straipsnio 1 dalies 13 punktas</u> Pasikartojame, norime akcentuoti būtinybę iš esmės peržiūrėti Statybos įstatymo 27(1) straipsnyje nustatytas savivaldybių kompetencijas tikrinant statinio projektą, bei jas koreguoti atsisakant perteklinių vertintinų aspektų ar aspektų, kurie gali būti pavesti ekspertų vertinimui bei jų ir projektuotojų atsakomybei.</p>	<p>Neatsižvelgta Atkreiptinas dėmesys, kad apibrėžiant savivaldybių tikrinamus aspektus remiamasi tuo, kad statybą leidžiančio dokumento išdavimas yra savivaldybių savarankiškoji funkcija, savivaldybė užtikrina, kad statybą leidžiantis dokumentas bus teisėtas ir pagrįstas, o kitos tikrinančios institucijos ateina į pagalbą tam tikrais specifiniais aspektais. Statybą leidžiančio dokumento išdavimu turi būti užtikrinta visos visuomenės ir suinteresuotų trečiųjų asmenų interesų apsauga, todėl į įstatymą įtraukiami tie aspektai, kurie būtini šiam tikslui pasiekti. Savivaldybių patikros</p>

		apimtis mažės vien jau tuo, kad bus tikrinami projektiniai pasiūlymai su daug mažesne sprendinių apimtimi, kitaip nei dabar, bus aišku, kad techninių sprendimų savivaldybės netikrina ir už juos neatsako.
11.	<u>27¹ straipsnio 1 dalies 14 punktą</u> Pasikartojame, norime akcentuoti būtinybę iš esmės peržiūrėti Statybos įstatymo 27(1) straipsnyje nustatytas savivaldybių kompetencijas tikrinant statinio projektą, bei jas koreguoti atsisakant perteklinių vertintinų aspektų ar aspektų, kurie gali būti pavesti ekspertų vertinimui bei jų ir projektuotojų atsakomybei.	Neatsižvelgta Atkreiptinas dėmesys, kad apibrėžiant savivaldybių tikrinamus aspektus remiamasi tuo, kad statybą leidžiančio dokumento išdavimas yra savivaldybių savarankiškoji funkcija, savivaldybė užtikrina, kad statybą leidžiantis dokumentas bus teisėtas ir pagrįstas, o kitos tikrinančios institucijos tik ateina į pagalbą tam tikrais specifiniais aspektais. Statybą leidžiančio dokumento išdavimu turi būti užtikrinta visos visuomenės ir suinteresuotų trečiųjų asmenų interesų apsauga, todėl į įstatymą įtraukiami tie aspektai, kurie būtini šiam tikslui pasiekti. Savivaldybių patikros apimtis mažės vien jau tuo, kad bus tikrinami projektiniai pasiūlymai su daug mažesne sprendinių apimtimi, kitaip nei dabar, bus aišku, kad techninių sprendimų savivaldybės netikrina ir už juos neatsako.
12.	<u>27¹ straipsnio 1 dalies 16 punktą</u> Pasikartojame, norime akcentuoti būtinybę iš esmės peržiūrėti Statybos įstatymo 27(1) straipsnyje nustatytas savivaldybių kompetencijas tikrinant statinio projektą, bei jas koreguoti atsisakant perteklinių vertintinų aspektų ar aspektų, kurie gali būti pavesti ekspertų vertinimui bei jų ir projektuotojų atsakomybei.	Neatsižvelgta Atkreiptinas dėmesys, kad apibrėžiant savivaldybių tikrinamus aspektus remiamasi tuo, kad statybą leidžiančio dokumento išdavimas yra savivaldybių savarankiškoji funkcija, savivaldybė užtikrina, kad statybą leidžiantis dokumentas bus teisėtas ir pagrįstas, o kitos tikrinančios institucijos ateina į pagalbą tam tikrais specifiniais aspektais. Statybą leidžiančio dokumento išdavimu turi būti užtikrinta visos visuomenės ir suinteresuotų trečiųjų asmenų interesų apsauga, todėl į įstatymą įtraukiami tie aspektai, kurie būtini šiam tikslui pasiekti. Savivaldybių patikros apimtis mažės vien jau tuo, kad bus tikrinami projektiniai pasiūlymai su daug mažesne sprendinių apimtimi, kitaip nei dabar, bus aišku, kad techninių sprendimų savivaldybės netikrina ir už juos neatsako.
13.	<u>27¹ straipsnio 1 dalies 20 punktą</u> Atsižvelgiant į tai, kad saugomos teritorijos, jų sistema apima gamtos, kultūros paveldą ir kiekviena iš saugomų teritorijų yra vieninga sistemos dalis, kurios išsaugojimui ir puoselėjimui turi būti skiriamas didelis dėmesys, manome, kad nėra tikslinga Saugomų teritorijų direkcijoms pavesti vertinti tik naujos statybos projektus, kadangi tiek rekonstravimo tiek kitų statybos rūšių projektų atveju projektai turi būti rengiami vadovaujantis saugomų teritorijų planavimo dokumentais, nuostatais teisės aktais. Tiek rekonstravimo, tiek pastatų remonto atvejais gali būti daroma reikšminga įtaka saugomoms teritorijoms, kraštovaizdžiui, jų planavimo principams ir t.t. tad	Neatsižvelgta Saugomų teritorijų valdymo sistemos institucijos (direkcijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) užtikrina saugomų teritorijų planavimą, saugomoms teritorijoms išsaugoti reikalingą statinių reglamentavimą, tad savivaldybės miestuose ir rekonstruojamuose/remontuojamuose statiniuose turės patikrinti atitiktą teritorijų planavimo dokumentams ir kitiems, šiuo metu jau konkrečiai apibrėžtiems, reikalavimams, nustatytiems saugomų teritorijų nuostatuose. Jei šiuose dokumentuose reikalavimų nėra

	<p>Saugomų teritorijų direkcijų išitraukimas vertinti projektus pagal kompetenciją, pagal atitinkamus saugomose teritorijos galiojančius teisės aktus ar planavimo dokumentus, yra BŪTINAS.</p> <p><i>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad nors punkte 2. Saugomoms teritorijoms priskirta vertinti naują statybą, tačiau tuo pačiu naują statybą priskirta vertinti ir savivaldybių administracijoms punktu 20)</i></p> <p><i>Tad kompetencijos dubliuojamos. Tokiu būdu gali būti sukurti ir tarp instituciniai ginčai, ir neteisėtų SLD atveju atsakomybės priskyrimo klausimo konfliktas.</i></p>	<p>nustatyta, vertinant statinių projektus savivaldybės vadovausis bendraisiais architektūros ir kitais reikalavimais, kaip tai atlieka visų kitų projektų atžvilgiu. Kilus poreikiui, savivaldybės taip pat galės kreiptis į regionines architektūros tarybas ekspertinėms išvadoms gauti.</p> <p>Išstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad saugomų teritorijų vertybės statybos srityje užtikrinamos keliais etapais, kuriuos įgyvendina Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir direkcijos: rengiant šių teritorijų specialiuosius planus, tikrinant projektus ir ginant pažeistą viešąjį interesą. Šiuo metu turimais ištekliais neužtikrinamas kokybiškas saugomų teritorijų planavimas, o tai kartu turi neigiamą įtaką ir direkcijų vykdomos projektų patikros efektyvumui. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba taip pat nurodo, kad viešojo intereso gynimui (įskaitant nepagrįstų direkcijų sprendimų ginčijimui) neužtenka lėšų. Siekiant subalansuoti šių priemonių įgyvendinimą, taip pat atsižvelgiant į tradicinės regiono architektūros būdingumą kaimiškosioms vietovėms, siūloma miestuose projektų patikrą vykdyti savivaldybių lygiu, paliekant saugomų teritorijų sistemos institucijoms galimybę nustatyti detales reikalavimus statiniams teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat savarankišką pažeisto viešojo intereso gynimo funkciją. Taip racionaliai bus paskirstyti biudžeto ištekliai, užtikrinant efektyvesnį, nei šiuo metu, saugomų teritorijų vertybių išsaugojimą.</p>
14.	<p><u>27¹ straipsnio 2 dalis</u></p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad saugomos teritorijos, jų sistema apima gamtos, kultūros paveldą ir kiekviena iš saugomų teritorijų yra vieninga sistemos dalis, kurios išsaugojimui ir puoselėjimui turi būti skiriamas didelis dėmesys, manome, kad nėra tikslinga Saugomų teritorijų direkcijoms pavesti vertinti tik naujos statybos projektus, kadangi tiek rekonstravimo tiek kitų statybos rūšių projektų atveju projektai turi būti rengiami vadovaujantis saugomų teritorijų planavimo dokumentais, nuostatais teisės aktais. Tiek rekonstravimo, tiek pastatų remonto atvejais gali būti daroma reikšminga įtaka saugomoms teritorijoms, kraštovaizdžiui, jų planavimo principams ir t.t. tad Saugomų teritorijų direkcijų išitraukimas vertinti projektus pagal kompetenciją, pagal atitinkamus saugomose teritorijos galiojančius teisės aktus ar planavimo dokumentus, yra BŪTINAS.</p> <p><i>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad nors punkte 2. Saugomoms teritorijoms priskirta vertinti naują statybą, tačiau tuo pačiu naują statybą priskirta vertinti ir savivaldybių administracijoms punktu 20) tad kompetencijos dubliuojamos. Tokiu būdu gali būti sukurti ir tarp instituciniai ginčai, ir neteisėtų SLD atveju atsakomybės priskyrimo klausimo konfliktas.</i></p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Saugomų teritorijų valdymo sistemos institucijos (direkcijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) užtikrina saugomų teritorijų planavimą, saugomoms teritorijoms išsaugoti reikalingą statinių reglamentavimą, tad savivaldybės miestuose ir rekonstruojamuose/remontuojamuose statiniuose turės patikrinti atitiktą teritorijų planavimo dokumentams ir kitiems, šiuo metu jau konkrečiai apibrėžtiems, reikalavimams, nustatytiems saugomų teritorijų nuostatuose. Jei šiuose dokumentuose reikalavimų nėra nustatyta, vertinant statinių projektus savivaldybės vadovausis bendraisiais architektūros ir kitais reikalavimais, kaip tai atlieka visų kitų projektų atžvilgiu. Kilus poreikiui, savivaldybės taip pat galės kreiptis į regionines architektūros tarybas ekspertinėms išvadoms gauti.</p> <p>Išstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad saugomų teritorijų vertybės statybos srityje užtikrinamos keliais etapais, kuriuos įgyvendina Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir</p>

		<p>direkcijos: rengiant šių teritorijų specialiuosius planus, tikrinant projektus ir ginant pažeistą viešąjį interesą. Šiuo metu turimais ištekliais neužtikrinamas kokybiškas saugomų teritorijų planavimas, o tai kartu turi neigiamą įtaką ir direkčių vykdomos projektų patikros efektyvumui. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba taip pat nurodo, kad viešojo intereso gynimui (įskaitant nepagrįstų direkčių sprendimų ginčijimui) neužtenka lėšų. Siekiant subalansuoti šių priemonių įgyvendinimą, taip pat atsižvelgiant į tradicinės regiono architektūros būdingumą kaimiškosioms vietovėms, siūloma miestuose projektų patikrą vykdyti savivaldybių lygiu, paliekant saugomų teritorijų sistemos institucijoms galimybę nustatyti detalius reikalavimus statiniams teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat savarankišką pažeisto viešojo intereso gynimo funkciją. Taip racionaliai bus paskirstyti biudžeto ištekliai, užtikrinant efektyvesnį, nei šiuo metu, saugomų teritorijų vertybių išsaugojimą.</p>
15.	<p><u>27¹ straipsnio 4 dalis</u></p> <p>Prašome dar kartą įvertinti ar tikslinga atsisakyti NVSC vertinti šiuos projektus:</p> <p>3) <u>pastato atnaujinimo (modernizavimo) projektas</u> – pastato atnaujinimui (modernizavimui). Toks projektas gali būti rengiamas pagal Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus tipinius statinio projektus, pritaikytus konkrečioms atnaujinamiems (modernizuojamiems) pastatams (kai tai nėra kultūros paveldas), arba pagal Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus tipinius konstrukcinius elementus;</p> <p>6) <u>supaprastintas statybos projektas</u> – naujo nesudėtingo statinio <u>statybai</u>;</p> <p>7) <u>supaprastintas rekonstravimo projektas</u> – nesudėtingo statinio <u>rekonstravimui</u>;</p> <p>10) <u>griovimo projektas</u> – <u>ypatingajam</u> statiniui griauti;</p> <p>11) <u>griovimo aprašas</u> – <u>neypatingajam</u> statiniui griauti;</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Statinių, kurių projektinius pasiūlymus privalo patikrinti Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliota institucija ar įstaiga, kitas juridinis asmuo, sąrašą pagal jų naudojimo paskirtį nustato aplinkos ministras.</p>
16.	<p><u>Teritorijų planavimo įstatymas</u></p> <p><u>20 straipsnio 2 dalies 1 punktas</u></p> <p>Pakartojame, kad svarbus aspektas yra visuomenės teisė dalyvauti nustatant žemės sklypo naudojimo reglamento parametrus Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nurodytais atvejais. Vadovaujantis šiuo metu galiojančia Teritorijų planavimo įstatymo redakcija, tais atvejais, kai teritorijoje nėra galiojančio detaliojo plano, visuomenė įtraukiama į užstatymo reglamentų parametrų nustatymą vykdant Statybos įstatyme nustatytą visuomenės informavimo procedūrą ir tik jai įvykus reglamentai patvirtinami išduodant specialiuosius reikalavimus. Įtvirtinus tokį Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punkto pakeitimą, visuomenė nebeturėtų teisės dalyvauti nustatant žemės sklypo teritorijos naudojimo reglamento parametrus kai nėra parengtų detaliųjų planų, kadangi reglamentai būtų nustatomi vienasmeniu vyriausiojo architekto sprendimu, pačioje projektavimo pradžioje išduodant specialiuosius reikalavimus. Taigi, visuomenės informavimas apie</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos susiję su statyba, tačiau nereglamentuoja statybos proceso, todėl ši nuostata perteklinė. Projektinių pasiūlymų rengimas ir visuomenės informavimas yra reglamentuoti Statybos įstatyme.</p>

	<p>numatomą visuomenei svarbių statinių projektavimą būtų dar 120 straipsnio 2 dalies 1 punktą išdėstyti taip: „1) meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, vykdantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, atsižvelgdamas į savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, esamą ar suplanuotą urbanistinę struktūrą, užstatymo tipą, užstatymo aukštį, statinių parametrus, gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, viešąsias erdves, vykdomą ar suplanuotą vykdyti veiklą ir statytojo pateiktus projektinius pasiūlymus, specialiuosiuose architektūros reikalavimuose statiniui projektuoti nurodo statybai numatyto žemės sklypo teritorijos naudojimo reglamento parametrus. Apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimą svarstant statinių projektinius pasiūlymus informuojama Statybos įstatymo nustatyta tvarka;“.</p>	
AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ IR AB „LTG INFRA“		
17.	<p>Projektas Nr.1. LTG įmonių grupė ir pakoreguotame įstatymo projekte išvelgia riziką dėl saugaus traukinių eismo užtikrinimo galimybės praradimo, kai siūloma išduoti statybos leidžiantį dokumentą (toliau – SLD) pagal projektinius pasiūlymus (toliau – PP) nederinant su suinteresuotomis institucijomis parengto statinio projekto, nes:</p> <p>- LTG įmonių grupė kaip projektus per IS “Infostatyba“ derinančioji institucija turės atlikti derinimus pagal PP ir atitinkamai bus išduodami SLD. PP sudėtis ir pakoreguotuose siūlymuose nėra konkretizuojama, todėl manytina, kad bus PP pateikiami kaip iki šiol derinti institucijoms, kurie išreiškia pagrindinę sprendinių idėją (nekonkretizuodami gretutinių sprendinių), todėl <u>derinimus turėsime atlikti neįvertinę/nesusipažinę su LTG įmonių grupei svarbiais aspektais</u>, kaip pavyzdžiui statybos darbų organizavimo dalies, kuriai reikalingos eismo pertraukos ir jų trukmė, arba darbų organizavimo, įvertinant traukinių eismą, projektuojamų tinklų pradūrimo gyliai ir būdas (atviras ar uždaras) ir kt.</p> <p>- <u>nėra aiškus statinio projekto rengimo procesas/eiga</u>: nekonkretizuotas prisijungimo sąlygų išdavimo etapas, PP apimtis, neteisėtai išduoto SLD sąvoka. Nėra aiškus procesas, kuriame etape (PP ar techninio darbo projekto) ir kokią informaciją pateikiant išduodamos prisijungimo sąlygos. Elektroninio dokumento nuorašas 2 Šiuo metu prisijungimo sąlygoms gauti buvo teikiami PP, pagal kuriuos išduodamos prisijungimo sąlygos, kas ypatingai aktualu išduodant sąlygas susiekimo komunikacijoms (pvz: privažiuojamojo geležinkelio kelio pasijungimo vieta ir pan.), kadangi būtina žinoti (vizualiai matyti brėžinyje), kur interesantas nori pasijungti susisiekimo komunikacijas. O prisijungimo sąlygų išpildymas yra vertinamas derinant parengtą statinio projektą, tokiu būdu užtikrinant visoms pusėms saugų ir tinkamų sprendinių įgyvendinimą. Atkreipiame dėmesį, kad dėl PP apimties abstraktumo neturėsime galimybės įvertinti prisijungimo sąlygų išpildymo prieš gaunant SLD, o pagal siūlomą pakoreguotą tvarką nebelieka nei suderinimo užtikrinimo kontrolės (naikinama 27¹ str. 1 dalies 8) punkto architekto kontrolė) nei parengto techninio projekto derinimo etapo (27² str.) su atsakingomis institucijomis, kas kelia realią riziką traukinių eismo saugumui dėl nesuderintų sprendinių statybos padidintos rizikos geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Projektinių pasiūlymų sudėtį nustato aplinkos ministras.</p>

	<p>apsaugos zonoje.</p> <p>- Nėra neiškus derinimo su atsakingomis institucijomis procesas/eiga - ar suinteresuotos derinančiosios institucijos turės tikrinti ir derinti galimybę tik PP ar ir statinio techninius darbo projektus. Pagal 27² str. 2 dalį statybos darbus siūloma leisti pradėti, kai su pranešimu apie statybos pradžią pateikti dokumentai aplinkos ministro nustatyta tvarka užregistruojami IS „Infostatyba“. Šiuo siūlymu nebelieka techninio darbo projekto derinimo su interesuotomis institucijomis etapo ir iš karto po registracijos suteikiama teisė pradėti statybos darbus. Atkreipiame dėmesį, kad <u>siekiant užtikrinti traukinių eismo saugumą tiesiogiai priklausančių nuo vykstančių statybos darbų, nepakanka LTG įmonių grupei derinti pagrindinę sprendinių idėją išreiškiančių PP, būtina IS „Infostatyba“ numatyti galimybę kompleksiskai vertinti ir derinti parengtus techninius darbo projektus (su visais konkrečiais sprendiniais) bei numatyti galimybę jiems teikti pagrįstas pastabas iki statybos darbų pradžios.</u></p>	
18.	<p>- Pateikti įstatymo pakeitimo siūlymai yra esminiai, bet nėra galimybės šių siūlymų įvertinti kompleksiskai, nes kartu nepateikiama informacija arba derinti, susiję lydintieji dokumentai nuo kurių turinio sudėties priklauso viso keičiamo proceso rizikos. Daugelyje straipsnių įrašyta „aplinkos ministro nustatyta tvarka“, kurios tvarka (ar jų pokyčiai) nėra detalizuojami, kaip pavyzdžiui: 27¹ str. 7 dalis nėra aiški kokia tvarka susiekimo ministro įgalios institucijos tikrina PP, nes įvardinta aplinkos ministro nustatyta tvarka nedetalizuota ir nepateikta; 2 str. 45 dalyje nėra apibrėžta tiksli PP sudėtis ir nepridėti derinti su PP susiję statybos techniniai reglamentai, konkretizuojantys PP sudėtį; 2 str. 61 dalyje nedetalizuota statinio projekto etapai ir jų apimtys ir pan.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Klausimai bus sprendžiami PP ir SAR, prisijungimo sąlygų sudėties apibrėžimuose įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. priima Statybos įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, kurie bus pateikiami derinimui socialiniams partneriams.</p>
VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS		
19.	<p>2. Projektu siūloma keisti esminių projekto sprendinių sąvoką (11 d.), dalį sprendinių iš šios definicijos pašalinant ir papildant naujais. Taip pat įstatyme įtraukiama nauja statinio išvaizdos sąvoka. Saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir (ar) specialiųjų paveldosaugos reikalavimų atsisakymas kelia pagrįstų abejonių, kadangi šie sprendiniai skirti viešojo intereso apsaugai, <i>nėra aišku kaip bus užtikrinta jų apsauga atsisakius statybą traktuoti savavališka, jei nebus išduoti specialieji reikalavimai.</i></p> <p><i>Inspekcijos nuomone, ydinga papildyti esminių projekto sprendinių sąvoką sprendiniais, kurie įgyvendina specialiuosius reikalavimus, kadangi specialieji reikalavimai ne visais atvejais yra privalomi (specialieji reikalavimai yra statiniui nustatytų specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų rinkinys, kurį išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas).</i></p> <p>Taigi sprendinių priskyrimas prie esminių ar neesminių priklausys tik nuo statytojo valios, taip bus taikomi skirtingi reikalavimai statybai (vienu atveju atitinkami nukrypimai būtų laikomi savavališka statyba, kitu atveju – jau nebe). Be to, manome, kad specialiųjų architektūros reikalavimų įtraukimas į esminius projekto sprendinius sukels problemų vykdant statybos valstybinę priežiūrą ir statybos užbaigimus, kadangi atitinkami subjektai neturės kompetencijos įvertinti jų įgyvendinimo tinkamumo. <i>Siūlome palikti šiuo metu</i></p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Apibrėžiant projekto esminius sprendinius atsižvelgiama į visumą statiniams keliamų esminių kokybinių reikalavimų: esminių statinio reikalavimų, esminių statinio architektūros reikalavimų, kitų reikalavimų, skirtų visuomenės ir trečiųjų asmenų interesų apsaugai (Statybos įstatymo 4, 5, 6 str.). Nustatant priemones jų įgyvendinimui, negalima pasirinkti, kuriuos esminius reikalavimus užtikrinti, kurių nebūtinai, remiantis įgyvendinančių institucijų šiuo metu turimomis darbuotojų kvalifikacijomis. Jei tam tikri įstatyminiai statinių kokybiniai reikalavimai būtų traktuojami kaip nepagrįsti, pertekliniai, dėl jų turėtų būti keliama plati diskusija, kurios šiuo metu nėra siūloma.</p>

	<p><i>galiojančių esminių projekto sprendinių sąvoką.</i></p> <p>Taip pat <i>kritiškai vertintinas išvaizdos sprendinio įtraukimas į esminius projekto sprendinius</i>, kadangi pažeidus šiuos sprendinius, statyba visada bus laikoma savavališka, net esant ir nežymiesiems išvaizdos keitimams. Taigi atitinkamai didės našta priežiūros institucijoms ir tikrinamiems ūkio subjektams. Be to, statybos užbaigimus vykdančiams subjektams, įvertinus tai, kad dalis jų yra privataus sektoriaus atstovai ir labai specifinių sričių specialistai, gali būti sudėtinga įvertinti išvaizdos pokyčius (kaip esminį projekto sprendinį) ir tinkamai atlikti statybos užbaigimo procedūras. Inspekcijos vertinimu, išvaizdos įtraukimas į esminius projekto sprendinius nėra proporcingas šio reguliavimo sukeliamam pokyčiui bei neatliepia statybos priežiūros ir užbaigimo procesuose dalyvaujančių asmenų kompetencijų vertinti architektūrinius sprendinius.</p> <p><i>Taip pat siūlytina nustatyti aiškius esminio išvaizdos keitimo vertinimo kriterijus įstatyme, o ne palikti tai reguliuoti poįstatyminiu teisės aktu.</i></p>	
20.	<p>Dėl SĮ 24 straipsnio keitimo</p> <p>1. Kadangi SĮ 24 straipsnio 1 dalyje nurodomi atvejai, kada privaloma parengti projektus SLD išdavimui, <i>siūlytina tikslinti procedūras ir nurodyti, kad tokiais atvejais rengiami PP, o po jų vykdomas ir antrasis projektavimo etapas.</i></p> <p>Be to, EBPO atlikdama veiklos analizę, atkreipė dėmesį į poreikį diferencijuoti reikalavimus skirtingų kategorijų statiniams, <i>todėl siūlytina peržvelgti projektų sudėtį priklausomai nuo projektuojamų statinių.</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Šią pastabą nagrinėsime ir iš dalies atsižvelgsime rengiant poįstatyminius teisės aktus.</p>
21.	<p>2. Be to, jei 24 straipsnis apima abu projektavimo etapus, manome, kad tokiu atveju iš 24 straipsnio 3 dalies nėra tikslinga išbraukti PP, kuriuos turi atitikti projektas, nes jis suprantamas kaip dviejų etapų dokumentas. <i>Siūlytina 24 straipsnyje aiškiai nustatyti, kada rengiamas antras projekto dokumentas – techninis darbo projektas ir kaip jis turi atitikti pirmąjį projektavimo etapą, t. y. PP.</i></p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Sistemiškai vertinant įstatymo nuostatas, taip ir yra numatyta. Siūlome nedidinti teisinio reguliavimo apimties.</p>
22.	<p>Dėl SĮ 27 straipsnio pakeitimo</p> <p>1. <i>Siūlytina baigtinį SLD privalomumo atvejų sąrašą nustatyti įstatymo lygmens teisės akte</i>, taip sukuriant aiškumą teisinių santykių dalyviams ir eliminuojant galimybes poįstatyminiais teisės aktais keisti statybos reikalavimus. Šiuo metu nustatytas reguliavimo modelis dėl SLD privalomumo įtvirtinimo dviejų lygių teisės aktais (įstatymais ir ministerijos įsakymais) yra painus. Be to, Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta „7. Licencija – dokumentas ar įrašas <i>Licencijų informacinėje sistemoje, kuriuo įstatymų nustatytais atvejais suteikiama teisė vykdyti tam tikros rūšies ūkinę veiklą.</i>“. Įvertinus šią sąvoką, manytina, kad SLD, kaip vienos iš licencijų, privalomumą turi apibrėžti įstatymo lygmens teisės aktas.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Visi SLD privalomumo atvejai yra nustatyti įstatyme, o poįstatyminiame lygmenyje jie tik detalizuojami, nustatoma jų įgyvendinimo tvarka ir tai atitinka Konstitucinio Teismo pateiktą poįstatyminių teisės aktų apibrėžimą.</p>
23.	<p>2. Taip pat SĮ projektu papildant SLD privalomumo atvejus didinama administracinė našta ūkio subjektams. Taip pat perkeliama našta iš statinių naudojimo priežiūros į statybos valstybinę priežiūrą. Manome, kad tai nėra pagrįsta ir proporcinga. <i>Siūlytina atsisakyti papildomos SLD rūšies dėl patalpų pertvarkymo, o tuo atveju jei ši projekto nuostata išliks, numatyti papildomą finansavimą statybos valstybinei priežiūrai.</i></p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pažymėtina, kad projektu taip pat mažinama našta Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai (nereikės tikrinti projektinių pasiūlymų kaip atskiro etapo). Patalpų pertvarkymo projektų rengimu ir leidimų išdavimu skaidrinamas procesas, nes dabar savivaldybės išduoda pažymas</p>

		nekilnojamojo turto objektų formavimui, kurios niekur neregistruojamos, o to pasekmės - piktnaudžiavimas paskirtimis (vienbutis – daugiabutis, daugiabutis – viešbutis ir pan.), pastatų skaičiumi, neišlaikytu reglamentuotu normavimu padidėjus kadastro objektų skaičiui ir t.t., šios pasekmės ir dabar tiesiogiai siejasi su Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos funkcijomis. Skaidrinamas procesas, tikima, mažins piktnaudžiavimo atvejų ir konfliktų, šiuo metu skundų forma pasiekiančių ir VTPSI, skaičių.
24.	3. Primintina, kad parengtose EBPO rekomendacijose yra nurodyta numatyti rizika paremtą SLD išdavimo modelį, atsisakyti SLD nereikšmingiems statybos darbams, taip sprendžiant ir Inspekcijos resursų pagrįsto paskirstymo priežiūros procese klausimą, todėl būtina įgyvendinti minėtas rekomendacijas. <i>Siūlome dar kartą peržiūrėti SLD hierarchiją, pašalinti neproporcingai numatytus SLD privalomumo atvejus, taip pat pašalinti reguliavimo trūkumus, kuomet yra nustatytų atvejų, kai sudėtingesnių kategorijų statiniams ar statybos darbams SLD nereikalingi, o paprastesniems darbams / statiniams privalomi. Pagal SJ projekto nuostatas didinti SLD atvejų sąrašą, plečiant esminių projekto sprendinių sąvoką, numatant papildomas procedūras po SLD išdavimo, manome, kad Inspekcijos resursų paskirstymo problema lieka neišspręsta.</i>	Atsižvelgta iš dalies Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu dalį statybą leidžiančių dokumentų keičiame supaprastintu informavimu apie statybos pradžią. Sukūrus šį mechanizmą ir įvertinus jo veikimą, planuojame plėsti tokių atvejų sąrašą, mažinant statybą leidžiančių dokumentų privalomumo reikalavimus.
25.	IV. Dėl informacijos apie surašytus privalomuosius nurodymus ir savavališkos statybos aktus skelbimo Pažymėtina, kad statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 123, 124, 132 punktuose nustatyta, kad savavališkos statybos aktų ir privalomųjų nurodymų nepavykus įteikti, informacija apie jų surašymą yra skelbiama vietinėje ar respublikinėje spaudoje ir interneto svetainėje www.planuojustatau.lt . Pažymėtina, kad minėtos STR normos reglamentuoja skelbtinų asmens duomenų apimtį, tačiau asmens duomenų paskelbimą turėtų reglamentuoti aukštesnio lygmens teisės aktas – Statybos įstatymas, todėl siūlytina įvertinti galiojančias STR normas ir atitinkamai Statybos įstatyme suregulamentuoti konkrečius asmens duomenų viešinimo tikslus, viešai skelbtinų asmens duomenų kategorijas, viešinimo būdą ir viešinimo terminus, taip pat atsisakyti savavališkos statybos aktų ir privalomųjų nurodymų viešinimo spaudoje ir palikti tik vieną šaltinį – IS „Infostatyba“.	Atsižvelgta iš dalies Planuojama koreguoti statybos techninių reglamentų lygmenyje.
VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS		
26.	Dėl 27' str. 2 d. įtvirtintos ST direkčių kompetencijos: nurodyta, kad "2. Saugomų teritorijų direkcijos aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina statomų <u>naujų statinių</u> , suprojektuotų saugomose teritorijose, išskyrus esančias <u>miestuose</u> , projektinius	Atsižvelgta iš dalies Siūloma formuluotė: „27 ¹ straipsnis. Projektinius pasiūlymus tikrinančių

	<p>pasiūlymus”:</p> <p>1) pažymėtina ir tai, kad ST direkcijos <u>turėtų tikrinti ne tik statomų naujų statinių, suprojektuotų saugomose teritorijose, bet ir rekonstruojamų, remontuojamų statinių (jei keičiama statinio išvaizda) PP. Kadangi rekonstrukcijos sąvoka yra labai plati, (pastato tūris gali būti padidintas iki 100 proc.), o rekonstrukcija dažnai vykdoma faktiškai pastatą nugriauinant (paliekant tik dalį požeminių konstrukcijų), iš esmės keičiant pastato parametrus ir išvaizdą, siūlome 27^e str. 2 d. praplėsti, įrašant: “statomų naujų, rekonstruojamų ar remontuojamų statinių saugomose teritorijose”;</u></p> <p>2) atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 12 d. nutarimais patvirtintuose valstybinių parkų nuostatuose įtvirtinta, kad ne tik miestų, bet ir miestelių dalyse, <u>nepatenkančiose į kultūrinius draustinius</u>, esančiose namų valdose statinių statybai atitinkami nuostatų punktai, reglamentuojantys reikalavimus statinių statybai, remontui ir (ar) rekonstrukcijai, netaikomi. Jose vadovaujamasi bendrųjų statybą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis. Be to, pažymėtina ir tai, kad, skirtingai nei daugelio valstybinių parkų, <u>Kuršių nerijos nacionalinio parko (toliau – KNNP) nuostatų reikalavimai yra privalomi visoje KNNP teritorijoje</u>. Todėl būtina atitinkamai pakoreguoti: 2.1.) 27^e str. 1 d. savivaldybės architektui paliekant atsakomybę už statinių projektinius pasiūlymus miestuose ir miesteliuose, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinį parką (toliau – KNNP), kur valstybinio parko nuostatų taikymas privalomas be jokių išimčių; 2.2.) 27^e straipsnio 1 d. ir 2 d. punktus atitinkamai reikėtų formuluoti: “saugomose teritorijose esančių miestų ir (ar) miestelių dalyse, nepatenkančiose į kultūrinius draustinius, išskyrus KNNP <...>”.</p>	<p>subjektų kompetencija</p> <p>1. Savivaldybių administracijos tikrina projektinius pasiūlymus. Sprendimą pritarti ar nepritarti projektiniams pasiūlymams priima savivaldybės vyriausiasis architektas. Tikrinama:</p> <p><...></p> <p>20) ar statomų naujų, rekonstruojamų ar remontuojamų statinių saugomose teritorijose, esančiose miestuose, <u>išskyrus Kuršių nerijoje esančius kultūrinius draustinius, ir</u> rekonstruojamų ar remontuojamų statinių saugomose teritorijose, esančiose ne miestuose, projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka saugomos teritorijos teritorijų planavimo dokumentų reikalavimus, valstybinių parkų nuostatų (statinių išdėstymo žemės sklype, leistinų žemės sklypo užstatymo rodiklių, statinių formų, tūrių, panaudotų medžiagų), kitų veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.</p> <p>2. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija ar įstaiga, kitas juridinis asmuo tikrina statomų naujų statinių, suprojektuotų <u>ne miestuose esančiose saugomose teritorijose, Kuršių nerijoje esančiuose kultūriniuose draustiniuose</u> projektinius pasiūlymus. Tikrinama projektinių pasiūlymų sprendinių atitiktis reikalavimams, nustatytiems:“</p>
LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI		
27.	<p>Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) susipažino su 2023-07-05 pakartotinai derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – SĮ) pakeitimų projektu (toliau – SĮ projektu). Dėkojame, kad buvo atsižvelgta į dalį 2023-05-31 Rūmų raštu Nr. 164 teiktų pastabų. Pažymime, kad Rūmai palaiko SĮ projekto aiškinamajame rašte deklaruojamą tikslą supaprastinti ir sutrumpinti statybą leidžiančio dokumento (toliau – SLD) išdavimo procesą, tačiau įvertinę SĮ projektu siūlomą SĮ 27 ir 27¹ straipsnių redakciją (programuojamą projektinių pasiūlymų (toliau – PP) tikrinimo, vadinasi kartu ir PP pateikiamos informacijos, apimtį) pažymime, kad <u>į PP iš esmės bus perkeliama didžioji dalis sprendinių ir dokumentų, šiuo metu teikiamų techniniame ar techniniame darbo projekte (pvz.: SĮ 27¹ straipsnio 1 dalies 16 punktą – „<u>projektinių pasiūlymų sprendiniuose numatyti susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų tvarkymo būdai</u>“).</u></p> <p>Toks PP apimties didinimas, neišvengiamas siekiant atskleisti pakankamą kiekį informacijos tikrinančių subjektų vertinimui ir SLD išdavimui, sąlygoja ženkliai didesnę visų sprendinių, formuojamų PP, detalumą dar tik conceptualiame PP lygmenyje, kuris nėra nei pavištas, nei aptartas su visuomene, nei gauta (jei reikalinga) RAT išvada. Dėl šios priežasties, 2023-05-31 ir pakartotinai šiuo raštu, siūlome atnaujintą PP stadiją padalinti į dvi dalis:</p> <p>1) architektūrinio idėjinio projekto rengimą ir</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Projektinių pasiūlymų sudėtis nustatoma poįstatyminiuose aktuose. Rengiant poįstatyminius aktus bus tariamasi su socialiniais partneriais.</p> <p>Siekiant mažinti administracinę naštą projektinius pasiūlymus dalinti į dvi dalis nėra tikslinga. Bendra projektinių pasiūlymų apimtis bus tokia, kiek reikalinga visuomenei ir savivaldybei aptarti ir įvertinti sprendinius.</p>

	2) SĮ projekto rengėjo siūlomos apimties PP rengimą (detaliau žr. 4 punktą).	
28.	<p>Papildomai, be išaugusios PP apimties, kuri priartėja prie dabar rengiamo techninio projekto sudėties, teikiame pastabas ir kitiems svarbiems ir papildomo svarstymo reikalaujantiems, pakeitimams:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naujai įvedamai statinio išvaizdos pasikeitimo kontrolei (SĮ 2 straipsnio 52¹ dalis); 2) neribotai savivaldybės vyriausiojo architekto teisei, jau parengus PP, keisti (atnaujinti) specialiuosius architektūrinius reikalavimus (toliau – SAR) (SĮ 24 straipsnio 11³ dalis), 3) savivaldybės vyriausiojo architekto teisę kreiptis į Regioninę architektūros tarybą parengus PP (SĮ 27 straipsnio 9¹ dalis); 4) tarpusavyje prieštaraujantys PP ir techninio darbo projekto (toliau – TDP) apibrėžimai, t. y. ar SLD išduodamas parengus PP ar atskirais atvejais SLD gauti reikalingas ir TDP (SĮ 2 straipsnio 45 ir 102¹ dalys); 5) formalus 27¹ straipsnio pakeitimas - vietoje žodžio „projektas“ įrašymas žodžių „projektiniai pasiūlymai“. <p>Rūmų vertinimu visas aukščiau pateiktas SĮ projekto reglamentavimas ne tik nesutrumpins, bet galimai net pailgins projektavimo - SLD išdavimo – procesą, nutolins statybų pradžią ir padidins procedūrų pasikartojimo tikimybę. Žemiau išdėstome Rūmų siūlymus dėl poreikio tikslinti šiuos SĮ projekto sprendinius:</p> <p>SĮ projektu siūloma papildyti SĮ 2 straipsnį 52¹ dalyje apibrėžta <u>statinio išvaizdos sąvoka</u>. Rūmų vertinimu šis naujas vertinamasis kriterijus dubliuoja Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme pateiktas architektūros (<i>funkcinis, erdvinis ir vizualiai suvokiamas meninis statinių, urbanistinių kompleksų ir kraštovaizdžio formavimas</i>) ir architektūrinės idėjos (<i>grafiška, vizualiai atvaizduoti meniniai statinio architektūros sprendiniai, pateikiami projektiniuose pasiūlymuose</i>) sąvokas. Statinio išvaizda yra naujai įvedamas subjektyvus vertinamasis kriterijus, t. y. ginčo objektas, jei išsiskirs projekto autoriaus ir tikrinančio subjekto vertinimas. Negalime pritarti ir Projekto sprendiniui, kad „esminių statinio išvaizdos keitimų bus laikomi pakeitimais, kurie pagal aplinkos ministro nustatytus kriterijus turi reikšmingos įtakos statinio architektūrinei išraiškai.“</p> <p>Pažymime, kad toks kriterijų sąrašas akivaizdžiai ribos architekto laisvę reaguoti į projekto detalizavimo metu besikeičiančias aplinkybes ir sąlygas bei galimybę tinkamai priderinti projekto sprendinius. Ypatingai daug klausimų kelia 2 straipsnio 52¹ dalyje nurodomos statinio išvaizdos kontrolės detalumo laipsnis. Lingvistiškai įvertinus apibrėžimo formuluotę (<i>fasadų, stogų medžiagiškumas ir spalva</i>) galima daryti išvadą, kad <u>SĮ projektu programuojamas perdėtai smulkus ir detalus reguliavimas, t. y. spalvų ar stogo dangos lakšto profilio pasikeitimas, aplinkos ministro sprendimu, jau gali būti įvardinamas esminiu</u>. Taip pat, ar bus rengiami atskiri statinio išvaizdos esminio pasikeitimo aprašai kultūros paveldo, gyvenamosios, pramonės ir kt. paskirties teritorijoms, skirtingų paskirčių ir dydžio statiniams? Analogiškai, kyla klausimas, kaip statinio išvaizdos pasikeitimas turėtų būti vertinimas atsižvelgiant į SĮ 27 straipsnio 33 dalyje numatytą pastato parametru</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Architektūros kokybė yra viešasis interesas, todėl jos užtikrinimui yra reikalingos ir papildomos priemonės. Šio projekto tikslas – ne tik trumpinti statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras, bet ir didinti procesų skaidrumą, sprendinių kokybę. Visuomenei svarbiais atvejais yra numatomas “keturių akių” principas, ypač svarbiais atvejais – ir daugiau patikros procedūrų, kurios architekto kūrybos laisvę varžo tiek, kiek reikalinga kitiems visuomenės interesams užtikrinti. Projektu siekiama subalansuoto, proporcingo, racionalaus reguliavimo.</p>

	<p>didinimą iki 2 metrų ar neribotą mažinimą?</p> <p>Siekdami išvengti perdėtos projektuotojo kontrolės ir kazuistinio reguliavimo, kuris visuomet bus lydimas teisės spragų, dar kartą kviečiame SĮ projekto rengėjus laikytis aiškinamajame rašte <u>deklaruojamo pasitikėjimo statybos dalyviais didinimo, nustatant jiems didesnę atsakomybę rengiant, atliekant ekspertizę ar pateikiant statinio projektą</u> ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 5 straipsniu, teisę spręsti dėl tinkamo projekto architektūrinės dalies sprendinių įgyvendinimo suteikti būtent projekto autoriui – architektui, kuris parengė projektą. Statinio architekto dalyvavimas (architektūrinių sprendinių tinkamo įgyvendinimo (laikymosi) kontrolės funkcijų įgyvendinimas) pirmiausia turi būti aiškiai įtvirtintas įstatymu, todėl <u>siūlome išbraukti ydingą SĮ projekte numatytą SĮ 2 straipsnio 52¹ dalį bei papildyti SĮ 25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</u></p> <p>„2. Statinio architektas, jeigu jis atitinka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytus reikalavimus, yra statinio projekto architektūrinės dalies vadovas ir kartu gali būti statinio projekto vadovas. Statytojas ar jo pasitelkti kiti asmenys užtikrina statinio architekto tinkamą dalyvavimą atliekant visus statinio projektavimo ir projekto įgyvendinimo darbus, kad būtų išlaikyti statinio architektūrinės dalies sprendiniai. Statinio architektas gali teikti išaiškinimą dėl tinkamo projekto architektūrinės idėjos įgyvendinimo.“</p>	
29.	<p>Siekiant maksimaliai sumažinti pakartotinio projektavimo, viešinimo ir derinimo procedūrų pasikartojimo tikimybę, siūlome SĮ projektu PP etapą <u>išskirti į dvi dalis: 1) architektūrinio idėjinio projekto ir 2) projektinių pasiūlymų rengimo dalis.</u> Architektūrinis idėjinis projektas būtų rengiamas vadovaujantis SAR, kuriuose savivaldybės vyriausiasis architektas turėtų teisę iš karto įrašyti ir sąlygą parengtą architektūrinį idėjinį projektą teikti svarstymui Regioninėje architektūros taryboje (toliau – RAT). <u>SAR būtų išduodami vieną kartą ir negalėtų būti keičiami (atnaujinami).</u> Parengtas architektūrinis idėjinis projektas teikiamas susipažinti visuomenei (viešinamas) ir atsižvelgus į viešinimo, bei svarstymo RAT, metu gautas pastabas būtų rengiami pilnos, Projektu siūlomos apimties, PP, kurie teikiami Statybos įstatymo 27 straipsnio 9 dalyje išvardintiems subjektams tikrinti. T. y. tikrinimui pateikiami projektiniai pasiūlymai, kurių sprendiniai suderinti su visuomene ir kuriems pritarta RAT (ir/ar pakoreguota pagal RAT siūlymus). Išdėstant aukščiau pateiktą siūlymą struktūriškai, Rūmai siūlo tokią PP rengimo-derinimo seką:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specialiųjų architektūros reikalavimų išdavimas; 2. Architektūrinio idėjinio projekto parengimas; 3. Architektūrinio idėjinio projekto svarstymas RAT (jei vyr. architektas pasinaudoja teise nukreipti į RAT); 4. Viešinimas; 5. Architektūrinio idėjinio projekto koregavimas pagal visuomenės ir/ar RAT pateiktas pastabas ir pakartotinis viešinimas. 6. PP pilnos apimties (tinkamos SĮ 27 str. 9 d. subjektų tikrinimui) rengimas; 7. Teikimas tikrinti Statybos įstatymo 27 straipsnio 9 dalyje išvardintiems 	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projektavimo išskaidymas į 3 etapus prieštarauja siūlomų pakeitimų tikslams. Bendra projektinių pasiūlymų apimtis bus tokia, kiek reikalinga visuomenei ir savivldybei aptartti ir įvertinti sprendinius.</p>

	<p>subjektams (PP parengti vadovaujantis visuomenės siūlymais ir ekspertiniu RAT vertinimu, kas Rūmų nuomone, ženkliai sumažina esminių projekto sprendinių keitimo tikimybę).</p> <p>Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytus argumentus siūlome atlikti šiuos SĮ projekto pakeitimus:</p> <p>1. papildyti Statybos įstatymo 2 straipsnį 3¹ dalimi, perkeliant architektūrinio idėjinio projekto apibrėžimą iš Architektūros sektoriaus profesinio standarto ir išdėstyti taip:</p> <p>„3¹. Architektūrinis idėjinis projektas – pirmoji projektinių pasiūlymų etapo dalis, architektūros kūrinys, eskizinis projektas, skirtas statinio, statinio interjero, kraštovaizdžio objekto architektūrinei idėjai išreikšti. Teritorijų planavime ir urbanistikoje idėjinis projektas skirtas teritorijos vystymo koncepcijai suformuoti ir urbanistinei idėjai išreikšti. Eskizinį projektą, teritorijos vystymo koncepciją turi pasirašyti atestuotas architektas kartu su bendraautoriais.“</p> <p>2. papildyti Statybos įstatymo 24 straipsnio 7 dalį, perkeliant SĮ projektu siūlomą Statybos įstatymo 27 straipsnio 9¹ dalies reguliavimą ir išdėstyti taip:</p> <p>„7. Specialieji paveldosaugos reikalavimai ir specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai parengiami per 7 darbo dienas gavus savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo paraišką ir pateikiami savivaldybės merui ar jo įgaliotam asmeniui. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, gavę šio straipsnio 4 dalyje nurodytus duomenis, per 10 darbo dienų parengia specialiuosius architektūros reikalavimus. Jeigu, atsižvelgiant į statinio reikšmingumą, savivaldybės vyriausiasis architektas, nusprendžia, kad reikalinga regioninės architektūros tarybos, sudaromos Architektūros įstatyme nustatyta tvarka, išvada, jis specialiuosiuose architektūros reikalavimuose įrašo sąlygą kreiptis į regioninę architektūros tarybą su prašymu įvertinti ir pateikti išvadą, ar parengtas architektūrinis idėjinis projektas atitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus. Šiuo atveju regioninės architektūros tarybos išvados parengimas finansuojamas Architektūros įstatyme nustatyta tvarka.“;</p> <p>3. Išbraukti SĮ projekte siūlomą SĮ 24 straipsnio papildymą 11³ dalimi;</p> <p>4. SĮ 27 straipsnio 9¹ ir 12¹ dalis pripažinti netekusiomis galios.</p>	
30.	<p>Siekiant užtikrinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo proceso vientisumą ir išvengti derinimo procedūrų dubliavimo, pakartotinai prašome papildyti ir SĮ 27 straipsnio 33 dalį 7 punktu ir išdėstyti taip:</p> <p>„7) Jei po statybą leidžiančio dokumento išdavimo reikalinga suprojektuoti naujus ar iš esmės keisti jau suprojektuotus statinius, statybą leidžiantį dokumentą ar teisę vykdyti statybos darbus reikia gauti tik keičiamam/naujai projektuojamam statiniui.“</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad tuomet reiktų panaikinti/pakeisti pirminį statybą leidžiantį dokumentą, nes susidarytų situacija, kai vienam iš statinių (keičiamam) galiotų 2 statybą leidžiantys dokumentai.</p>
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA		

31.	<p>Įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad Architektų rūmų sprendimai dėl architektų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo arba jų galiojimo panaikinimo, architektų profesinės kvalifikacijos pripažinimo gali būti skundžiami administraciniam teismui per trisdešimt dienų nuo sprendimo įteikimo architektui dienos.</p> <p>Atsižvelgdami į Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio nuostatas, siūlytume numatyti galimybę Architektų rūmų priimtus sprendimus apskūsti ne tik teismui, bet ir patiems Architektų rūmams. Taip pat siūlytume numatyti galimybę apskūsti ne tik Architektų rūmų priimtus sprendimus, bet ir veiksmus (neveikimą), taip pat vilkinimą atlikti veiksmus (priimti sprendimus).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Manytina, kad Rūmai, neturėtų patys nagrinėti skundų dėl savo priimtų sprendimų.</p> <p>Architektų rūmams, vykdant pavestas viešojo administravimo funkcijas taikomos Viešojo administravimo įstatymo nuostatos.</p>
32.	<p>Įstatymo 2 straipsnio 8 dalimi keičiamo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 87 dalyje siūloma nustatyti, kad savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas išduoda statiniui nustatytų specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų rinkinį.</p> <p>Sistemiškai įvertinę Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas¹, manome, kad savivaldybės meras atitinkamus įgaliojimus galėtų suteikti savivaldybės administracijos direktoriui, tačiau ne savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui. Atitinkamus visuomeninius santykius reglamentuojančiais įstatymais nustatant tokį teisinį reguliavimą, kuriuo savivaldybės merui suteikiama teisė įgalioti savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus, būtų paneigiamas savivaldybės administracijos direktoriaus, kaip savivaldybės administracijos vadovo, kuriam pavaldūs ir atskaitingi savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, vaidmuo. Pažymėtina, kad, taikant praktikoje įstatymo nuostatas, savivaldybės mero įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, kaip įstaigos vadovas, funkcijoms atlikti galėtų pasitelkti jam pavaldžius savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus, duodamas jiems su aptariamų funkcijų atlikimu susijusius pavedimus.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlytume patikslinti įstatymo 2 straipsnio 87 dalį. Atitinkamai tikslintinos ir kitos įstatymo bei aktualios redakcijos Statybos įstatymo nuostatos, kuriose siūloma funkcijas pavesti atlikti savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui (pvz., įstatymo 27¹ straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 4 punktai, aktualios redakcijos Statybos įstatymo 24 straipsnio 7 ir 11 dalys, 24 straipsnio 2, 4 ir 18 dalys ir kt.).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybės per metus per specialią informacinę sistemą „Infostatyba“ išduoda apie 12 000 statybą leidžiančių dokumentų (Vilniaus miesto savivaldybė išduoda apie 2000 statybą leidžiančių dokumentų per metus), taip pat daug kitų dokumentų ir tai būtų per didelė našta savivaldybės administracijos direktoriui.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūloma palikti šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, kai savivaldybės meras gali įgalioti bet kurį savivaldybės administracijos valstybės tarnautoją, taip nesiaurinant Statybą leidžiančius dokumentus ir kitus dokumentus galinčių išduoti subjektų rato ir nedidinant (kitų jo uždavinių sąskaita) savivaldybės administracijos direktoriaus darbo krūvio, o paskirstant jį tarnautojams.</p> <p>Pažymėtina, kad tai jau yra šiuo metu galiojančio Statybos įstatymo nuostata.</p>
AMBER GRID		

¹ Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą (3 str. 3 d.); savivaldybės administracijos direktorius yra mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas (34 str. 2 d.), savivaldybės administracijos įstaigos vadovas, kuris tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais (34 str. 1 d.); savivaldybės administracija įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų (33 str. 3 d. 2 p.).

33.

1. Bendrovė, teikdama pastabas (2023-05-31 raštas Nr. 7-217-702) ankstesnei Projekto versijai siūlė **tikslinti esminių statinio projekto sprendinių sąvoką** papildomai numatant, kad statinių, patenkančių į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas, esminiais projekto sprendiniais taip pat laikomi sprendiniai, nustatantys: i) pastatų aukštų skaičių su projektuojama pastoge (mansarda), ii) žmonių, bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, skaičių.

Į šį pasiūlymą dabartinėje Projekto versijoje atsižvelgta nebuvo. Be Bendrovės 2023-05-31 rašto Nr. 7-217-702 1 punkte pateiktų argumentų dėl tokio esminių statinio projekto sprendinių sąvokos patikslinimo būtinumo, papildomai pažymėtina, kad Bendrovė turi pareigą užtikrinti greta jos valdomo potencialiai pavojingo objekto – magistralinio dujotiekio (toliau – **MD**) esančiose teritorijose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, prie kurių nuo 2023-08-01 bus priskiriamos ir MD vietovės klasių teritorijos, pažeidimo prevenciją – t. y. vertinti, ar planuojama tam tikra veikla, be kita ko, statyba, yra galima. Tiek LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, tiek ir Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse, patvirtintose LR energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu (2017-06-28 įsakymo Nr. 1-169 redakcija) (toliau – **Taisyklės**) yra nustatyti reikalavimai bei apribojimai veiklai greta MD.

MD vietovės klasės teritorijoje taikomi užstatymo normatyvai: 1. taikomi užstatymo normatyvai; 2. didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius; 3. mažiausias leistinas atstumas nuo MD vamzdyno iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių, priklauso nuo teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo MD vamzdyno ašies, vietovės klasės, kurių išskiriamos keturios. MD pirma vietovės klasė rodo didžiausią MD pavojingumo ir rizikos laipsnį, 4 – mažiausią:

Užstatymo normatyvai	Vietovės klasė			
	1	2	3	4
Didžiausias leistinas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius vietovės klasės vienetu	10	46	-	-
Didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius (įskaičiuojant ir pastogę (mansardą))	3	3	3	-
Mažiausias leistinas atstumas nuo MDV iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir	90	90	-	-

Atsižvelgta iš dalies

Atsižvelgta į pastabos dalį dėl aukštų skaičiaus.

<div>įrenginių (metrais)</div>	
<p>Skirtumas tarp MD pirmos vietovės klasė ir kitų yra gana ženklus, o pirmos vietovės klasės MD vamzdinių Bendrovės valdomoje dujų perdavimo sistemoje yra daugiausia, todėl aptariamai statinio sprendiniai: pastato aukštų skaičius bei pastatuose bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, žmonių skaičius – yra statinio projekto sprendiniai turintys esminės reikšmės Bendrovės priimamam sprendimui pritarti ar nepritarti pastato statybai MD vietovės klasės teritorijoje. Akcentuotina, kad Bendrovės pritarimo esmė ir tikslas yra užtikrinti, kad specifinėje ginčo teritorijoje nebūtų pažeisti tokiai teritorijai nustatomi ribojimai, skirti užtikrinti žmonių saugumą, t. y. užtikrinti, kad įvykus nelaimei (sprogimui, gaisrui ar pan.) potencialiai pavojingoje teritorijoje, nukentėtų nedidelis skaičius žmonių ir valstybės institucijos, atsakingos už žmonių gelbėjimą, medicininę pagalbą, socialinio būsto suteikimą ir pan., būtų pajėgios susidoroti su nelaimės padariniais.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad nepaisant to, jog MD vietovės klasių teritorijos teisinis režimas Lietuvoje yra taikomas nuo 2001 metų, Bendrovė yra priversta sistemingai vykdyti valstybės institucijų tarnautojų teisinį švietimą nuolat primenant apie šio režimo svarbą, kadangi Bendrovės praktikoje neretas atvejis, kai statybą leidžiančio dokumento (toliau – SLD) pastato statybai žemės sklype, patenkančiame į MD vietovės klasės teritoriją, yra išduodamas statytojui neturint Bendrovės pritarimo, neretais atvejais, kai toks pritarimas dėl pasiekto užstatymo ar taikomo aukštų skaičiaus normatyvo yra negalimas. Todėl tai, kad net statybos procese dalyvaujančios institucijos dėl galiojančio reglamentavimo specifiškumo ne visada užtikrina, kad statybos teritorijose, esančiose greta potencialiai pavojingų įrenginių būtų vykdomos nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, kurie daugeliu atveju yra skirti apsaugoti žmones bei jų turtą, todėl, Bendrovės vertinimu, ypatingai svarbu, kad statinio parametrai – pastato aukštų skaičius bei pastatuose bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, žmonių skaičius – būtų aiškiai identifikuoti kaip esminiai statinio sprendiniai.</p> <p>Atsižvelgus į šiame rašte bei Bendrovės 2023-05-31 rašte Nr. 7-217-702 išdėstytus argumentus, Bendrovė siūlo tikslinti esminių statinio projekto sprendinių sąvoką papildomai numatant, kad statinių, patenkančių į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas, esminiais projekto sprendiniais taip pat laikomi sprendiniai, nustatantys: i) pastatų aukštų skaičių su projektuojama pastoge (mansarda), ii) žmonių, bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, skaičių.</p> <p>Įvertinus šioje rašto dalyje pateiktus pasiūlymus atitinkamai turėtų būti papildytos šios Statybos įstatymo nuostatos:</p> <p>i) 2 str. 11 d.: „11. <i>Esminiai statinio projekto sprendiniai – statinio projekto sprendiniai, kuriais nustatoma statinio vieta žemės sklype (teritorijoje), statinio ar jo dalių paskirtis, architektūrinė idėja, statinio laikančiųjų konstrukcijų modelis (tipas), statinio išorės matmenys (aukštis, ilgis, plotis ir pan.), nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekis</i></p>	

ir įgyvendinami specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai ir (ar) specialieji paveldosaugos reikalavimai. **Į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas patenkančių statinių esminiais projekto sprendiniais taip pat laikoma: pastatų aukštų skaičius su projektuojama pastoge (mansarda) bei žmonių, bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, skaičius.**“.

ii) 27 str. 15¹ d. „15¹. Apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą, siekiant sukurti galimybes visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje, visuomenė informuojama per Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinę sistemą (toliau – TPS „Vartai“) paskelbiant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ statybą leidžiančio dokumento duomenis (statybą leidžiančio dokumento tipą, nurodytą šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje, registracijos numerį, registracijos datą, statinių adresus, dokumento būseną (galiojantis, negaliojantis), dokumentą išdavusios institucijos pavadinimą), projektinių pasiūlymų duomenis (projekto pavadinimą, numerį, parengimo metus), statinių duomenis (statinio pavadinimą, statybos rūšį, naudojimo paskirtį, kategoriją (ypatingasis, neypatingasis, nesudėtingasis), laikinojo statinio požymį, savavališkos statybos požymį, adresą, žemės sklypo registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio statybos metus, planuojamų statyti naujų ar rekonstruoti esamų pastatų rodiklius (pastatų skaičių, butų skaičių, bendrą plotą, naudingą plotą, turį, **į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas patenkančių statinių: pastatų aukštų skaičių su projektuojama pastoge (mansarda) bei žmonių, bet kuriuo laikotarpiu be pertraukos įprastai būnančių ar galinčių būti ilgiau kaip dvi valandas, skaičių**), projektinių pasiūlymų patikrinimo išvadas (rezultatus) ir prie jų pridėtus dokumentus, statinio, kuriam išduotas statybą leidžiantis dokumentas, bendruosius rodiklius (sklypo užstatymo intensyvumą, sklypo užstatymo tankį, pastato bendrą plotą, aukštų skaičių, pastato aukštį). Kai išduodamas leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą, leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį, be šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų), per TPS „Vartai“ Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ turi būti paskelbti šio straipsnio 5 dalies 2, 3, 8, 11, punktuose nurodyti dokumentai. Per TPS „Vartai“ Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – TIHS) skelbiami suprojektuotų ir numatomų įrengti objektų erdviniai duomenys, nurodyti Geodezijos ir kartografijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje. Draudžiama skelbti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiektimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už duomenų pateikimą be

draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmenys, teikiantys skelbti duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) skelbimą ir jo užbaigimą užtikrina Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.“.

Projekto rengėjui nusprendus neatsižvelgti į Bendrovės pasiūlymą praplėsti esminių statinio projekto sprendinių sąvoką, Bendrovės vertinimu, turėtų būti atitinkamai papildyta Projektu keičiamo Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalis, numatant prievolę gauti naują SLD, jei po SLD išdavimo MD vietovės klasių teritorijose keičiasi statinio projekto sprendinių atitikimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytiems užstatymo normatyvams.

Atsižvelgus į tai, siūlome:

1.1. keisti Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalį ir ją išdėstyti taip (Bendrovės siūlomi teisės normos papildymai žymimi patamsintu šriftu):

*„33. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą keičiasi esminiai statinio projekto sprendiniai, **magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose keičiasi statinio projekto sprendinių atitikimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytiems užstatymo normatyvams**, norint tęsti statybą, šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka apie numatomą statinių projektavimą ~~(kai jis privalomas)~~ turi būti informuojama visuomenė ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas) ir iš naujo pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai nepažeidžiant teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, teritorijų planavimo dokumentų, statybą leidžiančių dokumentų, specialiųjų reikalavimų, esminių statinio architektūros reikalavimų ir esminių statinio reikalavimų:*

1) dėl objektyvių priežasčių keičiama inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų trasa ar jos dalis ir dėl to keičiasi inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų ilgis;

2) iki ± 2 m keičiama statinio vieta žemės sklype (teritorijoje);

3) iki ± 2 m ~~keičiami~~ didinami arba neribotai mažinami statinio ar jo dalių išorės matmenys ir nedidinamas statinio aukštų skaičius;

4) keičiamos statinio laikančiosios konstrukcijos ar jų išdėstymas ~~statinio viduje~~ ir nesikeičia statinio kategorija-;

5) kai neatliekamas esminis statinio išvaizdos keitimas;

6) mažinamas pastatų ir (ar) jų patalpų nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekis.“.

1.2. keisti Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

*„17. Magistralinio dujotiekio savininkas arba jo įgaliojimą turintis magistralinio dujotiekio valdytojas ar naudotojas ~~aplinkos ministro nustatyta tvarka~~ tikrina statinių, kurie patenka į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas, projektinius pasiūlymus. **Tikrinama projektinių pasiūlymų sprendinių atitiktis magistralinių***

	<p><i>dujotiekių vietovės klasių teritorijose taikomiems užstatymo normatyvams, nustatytiems Vyriausybės ar įgaliotos institucijos, bei reikalavimams, nustatytiems:</i></p> <p><i>1) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir Gamtinių dujų įstatyme;</i></p> <p><i>2) energetikos ministro patvirtintose gamtinių dujų vamzdynų ir kitų įrenginių apsaugos ir (ar) įrengimo taisyklėse.“.</i></p>	
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA		
34.	<p>Papildyti Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr.XIII-2895 3,4,6,7,8,9,10,12,15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo 9 straipsnio, keičiančio įstatymo 15 straipsnį 2 punkto 3 papunktį sekančiai, - 3) Savivaldybės infrastruktūros ir (ar) jai aptarnauti skirtų statinių, įskaitant savivaldybių valdomų subjektų statinius.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Manome, kad tai perteklinė nuostata. Neaišku, apie kokius savivaldybių valdomų subjektų statinius teikiamas pasiūlymas. SIPI 15 str. 2 d. 3 p. nuostatos pakankamos, kadangi savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama, kai statybą leidžiantis dokumentas išduodamas savivaldybės infrastruktūros ir (ar) jai aptarnauti skirtų statinių statybai ar rekonstravimui, neįvardinant jos valdytojų.</p>
AB LITGRID		
35.	<p>Projekto nuostata:</p> <p>22 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 34 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Ypatingojo statinio, statinio, vadovaujantis šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, nurodyto Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame statinių, kurie turi būti pritaikomi asmenų su negalia individualiesiems pagalbos poreikiams, sąraše, ir statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, projektų ekspertizė privaloma. Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus nustato kultūros ministras, suderinęs su aplinkos ministru. Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės privalomus atvejus nustato aplinkos ministras. Statinio projekto ekspertizė neprivaloma krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose projektuojant nesudėtingąjį statinį, kurio projektavimas ir statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis.“</p> <p>Argumentai, pagrindžiantys pastabą ir pasiūlymą:</p> <p>22 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas nurodo, kad projekto ekspertizė yra privaloma, kai statyba finansuojami Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų ar kitos tarptautinės finansinės paramos biudžeto lėšomis, tačiau nėra aišku ar projektinių pasiūlymų etapui yra privaloma projekto ekspertizė.</p> <p>Tikslinti, dėl projektavimo pasiūlymų ekspertizės poreikio nurodant prievolę Statybos</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad techninio darbo projekto ekspertizės metu vertinama, ar techninis darbo projektas atitinka projektinius pasiūlymus, patys projektiniai pasiūlymai (pagal kuriuos jau yra išduotas statybą leidžiantis dokumentas ir jis gali būti tik nuginčijamas teisme) neekspertuojami.</p>

	<p>įstatyme, kad ...statinio projektas rengiamas dviem etapais: pirma rengiami projektiniai pasiūlymai, vėliau – techninis darbo projektas. Projekto ekspertizė yra privaloma abiem etapais.</p> <p>LITGRID AB siūloma keisti projekto nuostata:</p> <p>„1. Ypatingojo statinio, statinio, vadovaujantis šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, nurodyto Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame statinių, kurie turi būti pritaikomi asmenų su negalia individualiesiems pagalbos poreikiams, sąraše, ir statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, projektų ekspertizė privaloma abiem projektavimo etapams (rengiant projektinius pasiūlymus ir techninį darbo projektą). Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus nustato kultūros ministras, suderinęs su aplinkos ministru. Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės privalomus atvejus nustato aplinkos ministras. <...>.</p>	
LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI		
36.	<p><i>Dėl statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų atestavimo</i></p> <p>Vadovaujantis nuo 2023-05-01 įsigaliojusia, aktualia, SĮ 12 straipsnio 5 dalimi ir Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo teisės pripažinimo tvarkos aprašo^[1] reguliavimu, reikiamą išsilavinimą ir numatytos trukmės patirtį turintis asmuo gali pretenduoti eiti visas ypatingojo ir/ar neypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas. Svarbu pažymėti, kad patirtį, reikalingą atestuotis, asmuo gali įgyti ne tik SĮ 12 straipsnio 1 dalyje nurodytose statybos techninės veiklos pagrindinėse srityse, bet ir dirbdamas valstybės ir savivaldybių institucijose bei vykdydamas mokslinę ir pedagoginę veiklą. Rūmų vertinimu, siekiant nuoseklaus projekto vadovo (toliau – PV) kvalifikacijos ugdymo, asmenys, siekiantys eiti PV pareigas, pirmiausia turėtų būti atestuoti vadovo pareigoms bent vienai iš pasirinktų projekto dalių ir tik sukaupę numatytos trukmės (pvz. vienerių metų) patirtį projekto dalies (-ių) vadovo (toliau – PDV) pareigose, pretenduoti į PV pareigas. Analogišką nuoseklumą Rūmai siūlo ir projekto ekspertizės veiklai, t. y. asmenys, pretenduojantys eiti projekto dalies (-ių) ekspertizės vadovo ar projekto ekspertizės vadovo pareigas, pirmiausia turi būti atestuoti konkrečios srities PDV ar PV.</p> <p>Pakopinės sistemos nustatymas asmenims, siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, padės suformuoti labiau patyrusių ir platesnės kompetencijos PV ir ekspertizės vadovų ratą, bei užtikrins geresnę projektavimo paslaugų kokybę.</p> <p>Vadovaudamiesi aukščiau išdėstytais argumentais, siūlome papildyti SĮ 12 straipsnio 5 dalį 3 punktu ir punktą išdėstyti taip:</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Siekiant statinio projekto ekspertizės vadovų, statinio projekto dalies ekspertizės vadovų, statinio ekspertizės vadovų, statinio dalies ekspertizės vadovų teikiamų paslaugų kokybės, patikslintas profesinės patirties skaičiavimas minėtas pareigas siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams.</p>

	<p>„3) Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo kvalifikacija įgyjama pakopiniu būdu: neturintis kvalifikacijos atestato asmuo turi teisę pretenduoti tik į pasirinktos projekto dalies (-ių) vadovo pareigas; vienerių metų patirtį projekto dalies (-ių) vadovo pareigose sukaupęs fizinis asmuo turi teisę pretenduoti eiti projekto vadovo ir/ar atitinkamos projekto dalies (-ių) ekspertizės vadovo pareigas; vienerių metų patirtį projekto vadovo ir/ar projekto dalies (-ių) ekspertizės vadovo pareigose sukaupęs asmuo turi teisę pretenduoti eiti projekto ekspertizės vadovo pareigas.“</p> <p>^[1] Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“</p>	
LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA		
37.	<p>Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės Kultūros paveldo departamentui ginant viešąjį interesą ir nustatant jo pažeidimus nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos srityje (2019 m. gruodžio 16 d. Nr. 4-01-10731) nustatytas korupcijos rizikos veiksnys, kad nėra aiškaus teisinio ir praktinio tvarkomųjų paveldosaugos ir statybos darbų atskyrimo. Kultūros ministerijai kartu su Aplinkos ministerija ir Kultūros paveldo departamentu siūlėme tobulinti teisinį reglamentavimą, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir Statybos įstatymo nuostatas, taip pat statybos techninių ir paveldo tvarkybos reglamentų nuostatas, aiškiai atskirti institucijų kompetenciją, pašalinti esamas teisinio reguliavimo spragas ir prieštaravimus. Valstybinė kultūros paveldo komisija taip pat yra teikusi Aplinkos ministerijai pastabas bei pasiūlymus dėl aiškaus tvarkomųjų paveldosaugos darbų ir tvarkomųjų statybos darbų atskyrimo¹. Tačiau pasiūlymas dėl remonto darbų kultūros paveldo objektuose ir ne kultūros paveldo objektuose atskyrimo Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 111, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 271, 28, 34, 47, 49, 51, 521, 53 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 112, 272, 531, 68 straipsniais įstatymo projekte neįgyvendinamas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Kultūros ministerija rengia naują Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo redakciją, kuri bus suderinta su Statybos įstatymu.</p>
38.	<p>Teisinis reglamentavimas ir jo taikymo praktika sudaro sąlygas piktnaudžiauti detaliojo plano koregavimo procedūra. Tačiau pasiūlymas tobulinti teisinį reglamentavimą ir keisti Teritorijų planavimo įstatymo bei Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 318 punkto nuostatas, atsisakant šiose taisyklėse įtvirtintų detaliųjų planų koregavimo atvejų, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 20 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte neįgyvendinamas.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Aplinkos ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nuostatų taikymo stebėseną, kartu su Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija organizavo mokymus ir konsultacijas visoms šalies savivaldybėms teritorijų planavimo klausimais, rengė savivaldybių vyriausiųjų architektų apklausas. Absoliuti dauguma pasisakiusių pritarė detaliųjų planų koregavimui kaip procedūrai, įgalinančiai efektyviai spręsti didelių teritorijų išplanavimo pakeitimus atskirose šių teritorijų dalyse. Įvertinę teritorijų planavimo teisinio reguliavimo pokyčius nuo 2021-07-01 (informacijos skelbimą apie detaliųjų planų korektūrų</p>

		<p>rengimą Vyriausybės nustatyta bendraja teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrą tvarką), įvykusiųose mokymuose ir konsultacijose savivaldybių atstovai patvirtino, kad galiojantis detaliųjų planų koregavimo teisinis reguliavimas pakankamas, nėra poreikio jį keisti.</p> <p>Pastaba aptarta Aplinkos ministerijos rašte Specialiųjų tyrimų tarnybai 2023-07-25 Nr. (14)-D8(E)-4515 „Dėl korupcijos rizikos analizės išvadoje Vilniaus miesto savivaldybės statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityje pateiktų rekomendacijų stebėsenos“.</p>
39.	<p>Tikrinant projektinę dokumentaciją nesivadovaujama keturių akių principu, patikrinimą atlieka vienas asmuo, kuris ir išduoda statybą leidžiantį dokumentą. Aplinkos ministerijai siūlėme svarstyti galimybę dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nuostatų, susijusių su projektinių pasiūlymų nagrinėjimo terminu, tikslinimo, siekiant diferencijuoti pritarimo ar nepritario projektiniams pasiūlymams terminą pagal statinio statybos rūšį, kategoriją, projekto sudėtingumo lygį ar kitus rodiklius. Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 111, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 271, 28, 34, 47, 49, 51, 521, 53 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo 1 Apie tai Specialiųjų tyrimų tarnybą Valstybinė kultūros paveldo komisija informavo 2023-06-07 raštu Nr. V11-59. 4 papildymo 112, 272, 531, 68 straipsniais įstatymo projektu iš dalies įgyvendinamas alternatyvus pasiūlymas: numatytas statybą leidžiančių dokumentų išdavimas po pritarimo projektiniams pasiūlymams. Manome, kad išlieka aktuali šio pasiūlymo dalis dėl projektinių pasiūlymų nagrinėjimo terminų diferencijavimo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad dabar galiojančio Statybos įstatymo 27 straipsnio 12 dalyje įtvirtinta:</p> <p><i>„12. Statinio projektui patikrinti, skaičiuojant nuo statinio projektą privalančių patikrinti subjektų paskelbimo Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ dienos, skiriama:</i></p> <p><i>1) 20 darbo dienų – ypatingojo statinio statybos ir rekonstravimo atveju;</i></p> <p><i>2) 10 darbo dienų – kitais, negu nurodyti šios dalies 1 punkte, atvejais.“</i></p> <p>Atitinkamai Įstatymo projekte yra nurodyta, kad taip yra skaičiuojami projektinių pasiūlymų tikrinimo terminai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, laikytina, kad terminai yra diferencijuoti.</p>
VILNIUS TECH		
40.	<p>12 straipsnio 5 dalies 2 punkto pakeitimu numatoma, kad statinio projekto ekspertizės vadovo, statinio projekto dalies ekspertizės vadovo, statinio ekspertizės vadovo, statinio dalies ekspertizės vadovo kvalifikaciją galėtų gauti tik specialistai, kurie turi profesinės patirties vadovaujant statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims, kai darbo trukmė skaičiuojama pradedant nuo kvalifikacijos atestato (bent vieno iš statinio projekto vadovas, statinio projekto dalies vadovas, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas, statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas, statinio statybos vadovas, statinio specialiųjų statybos darbų vadovas, statinio statybos techninės priežiūros vadovas, specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas) įgijimo dienos. Tuo pačiu panaikinant galimybę atestuotis specialistams, kurie turi 5 metų profesinę patirtį ekspertizės srityje, kai darbo trukmė skaičiuojama pradedant nuo išsilavinimo įgijimo dienos.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad tokiu pakeitimu bus užkertamas kelias atestuotis projekto (projekto dalies) ir/arba statinio (statinio dalies) ekspertizės vadovais specialistams, kurie dirba ekspertizės atliekančiose įmonėse, ir turi ilgametę patirtį dirbant ekspertų asistentais ar ekspertizės dalyviais, tokiu būdu įgavusiems praktinę patirtį atlikti ekspertizės, ir kurių</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siekiant statinio projekto ekspertizės vadovų, statinio projekto dalies ekspertizės vadovų, statinio ekspertizės vadovų, statinio dalies ekspertizės vadovų teikiamų paslaugų kokybės, siūloma pakeisti profesinės patirties skaičiavimo reikalavimą minėtas pareigas siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams, jų kvalifikaciją susiejant su turima atestuoto vadovo patirtimi. Manome, kad praktine patirtimi įgyta vadovaujant įstatymo projekte minimoms statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims, kuriose reikalingas kvalifikacijos atestatas, suteikia galimybę įgyti iš esmės kitokios praktinės patirties žinių, formuojančių stiprius pagrindus vadovo veikiančio ypač svarbioje ekspertizės srityje kompetencijoms.</p>

<p>kompetencijos dažnu atveju bus aukštesnio lygio nei pavyzdžiui, specialisto, kuris įgijo kvalifikacijos atestatą, bet projektavo pavienius mažesnės svarbos statinius, taikant tipines konstrukcijas. Abejotina, ar tokiu būdu bus įgaunamos kompetencijos reikalingos atlikti didelės svarbos, sudėtingų konstrukcijų statinių projektų ekspertizes, ar atlikti statinio ekspertizę statinio avarijos ar avarijos grėsmei nustatyti, kur reikalinga specifinė profesinė patirtis laboratorinių bandymų, specialių konstrukcijų skaičiavimų srityje ir pan. Taipogi, ir patirtis įgyta statybvietėje atliekant statinio statybos vadovo ar statinio statybos techninio prižiūrėtojo pareigas nesuteikia projekto sudėties išmanymo bei kompetencijų specialių konstrukcijų skaičiavimų srityje.</p> <p>Siūlome suteikiant teisę atestuotis ekspertais specialistams, kurie turi profesinės patirties vadovaujant statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims, nepanaikinti esamo reglamentavimo ir neeliminuoti specialistų, turinčių ilgalaikės praktinės patirties atliekant ekspertizes, kvalifikacijos suteikimui patikrinant jų faktiškai įgytas kompetencijas, turimas žinias, įgūdžius bei patirtį atliekant konkrečias ekspertizes.</p>	
--	--